

Fortsatte Meddelelser af Vendelbo Stifts- Kiste.

Ved Biskop P. Chr. Kierkegaard.

1.

1468. Vidne om, at en Kvinde gav en Mand Fuldmagt til at afhænde hendes Arvedel af Hus og Jord i Randers til Helligaands Kloster i Aalborg.

Allæ mæn thette breff seer heller høre lesæ hielsær Wij marthen sparre prowest i wijburgh pær pærssen prest i lowæns matis remsnijder matis smedh nis kijøbman och pether mwrermester borgere i alburgh kærligh met gwdh Och kungøre wij met thette worth obnæ breff ath wij nerværende hwoss ware i thæn helligher ands closter i alburgh met andhre gothe folks offuerwærelsæ tha nerværende soghe och hœrdæ ath annæ iensdotter som sigh hener [?] sagde ther in atbliffuæ i sijn liffs tiidh fulmœndugh gijordh i allæ mathe som hwn selff nærværende ware pær lassen borger i randers ath skœtæ och affhendæ fra sigh och sijn arwijnghæ och til thæn helliger ands closter i alburgh til ewæ tiidh all thæn rætt hæheijt som hennæ ær wppa komendæ met rættæ arff effter fater och mother hwss och iordh met theris tilhœrelse eehwat thet helst ær Encthet wndtagghen liggende i randers i sanctæ marthens søghen i longgæ och breæ som hwn ær forfwndhen Quod vidimus et audiimus in euidentis testimonium cum sigillis nostris presentibus infixis protestamur Datum et actum Anno domini medlxoctavo feria quinta proxime ante dominicam Palmarum.

Skrevet paa meget tykt Papir med store tunge Træk og fuldkommen bevaret med Undtagelse af en Del af de paatrykte Segl. Bagpaa staaer med samme eller samtidig Haand og Skrift: hwre anne aff randers mœndwgh ghiorde per lassen.

2.

*1480. Forlig om nogen Jord til Veslœs Kirke og Præst
(i Han-Herred).*

Wii Jeib meth gudz nade biscop i bœrglom Niels [meth] same nade biscop i wiborgh ville friis prowest i thy lawritz sogne prest i œslœffs ¹⁾ ewinnelige meth gudh oc giøre alle witterligt meth thette wort obne breff At aar effter gudz bœrdh mcdlxxx in die inuencionis sancte crucis vdi westlœss kirke wore wii skickede oc wenlige oc wel forentte oc fordroghe moghens krabbe Niels krabbe moghens moghenssen hans oloffsen vppa theris metarffinngers weygne oc westlœss kirke oc prest paa theris weygne om en iordh liggendis mellem baggerstofft oc then nœrrehjørne vppa westlœss kirkegardh Tha wortte the wenlige oc well til een fuldkommelige endhe swo forentte oc fordragne at for^{nœ} moghens krabbe Niels krabbe moghens moghenssen hans ollssen og theris metarfinnge skule til ewinnelige tydhe nyde brwge oc beholde eet stœcke iordh som liggher œsthen for^{nœ} kirke fraa then søndre kirkegardz hjørne oc til then nœrre kirkegardz hjørne meth for^{nœ} iordz lenge som er fraa for^{nœ} kirkegardh oc indh til vdhmarcken tagher wedh Oc presten skall nydhe brwge oc beholde til prestebordh til ewigh tiidh, then iordh oc aggherre som liggher imellem then annen iordh fraa then søndre hjørne wedh kirkegardhen oc indh til baggertofft meth theris lenge fraa gaadhen oc swo langt som thet recker vp til marcken Oc skal presten bethe for theris oc theris forelderis siæle, oc holde messe hwer søndaghen i westlœsskirke Skede thet oc swo at ther

¹⁾ Her har Skrивeren aabenbar glemt: hilse alle som dette Brev see eller høre læse.

wort nogher forsømmelsse wdi at han war nogher sön-
daghe borthē oc ey sagdhe messe wdi for^{ne} kirke Tha skal
han komme til for^{ne} kirke een dag huilken han wil wdi
then wghe ther nest effther oc sije messe wdi for^{ne} kirke
In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt
appensa Datum Anno die et loco quibus vtsupra.

Skrevet paa en kort bred Pergamentstrimmel med en temmelig stor fast og klar Haand. Dette Dokument findes paaberaabt og tildels anført i en Dom, afsagt 1545 af Christian 3 paa Lundenæs, hvorved Embedet tilkjendtes den omhandlede Jord imod Reklamationer fra Familien, hvilken Dom findes i Stifts-Kisten.

3.

*1495. Vidsse af et Skjøde paa Ooswidh og Ooswitz
Fang (i Sjælland) af 1480.*

Vii efftherscreffnæ her iæp yrienssen her per henrics-
sen her mortingh moghenssen her anderss orwæmesther
her per olssen her hans perssen her boo lauridssen presther
och vicarii i wor frwæ kircke i køffnæhaffn Gøre vitherligt
allæ mæth thette wort opnæ breff Ath aar effther gwdz
byrdh medxquinto læsdæ wii och sowæ eth breff schrefsi-
wet paa permen mæth hengende indseyglæ vskraffwet vraghet
usmitthet ustunghet i allæ moodhæ lydende ordh fran ordh
som her effther screffwet stor Alle men thette breff see
eller høre læsse helsæ vii niels brwn tryherritztings foghet
brodher pæder andherssen presth och abbith innen essia-
roms closter pæder anderssen vebner boænde innen borup
lassæ ienssen borgemesther innen slangervp, alexander
rodmandh innen sammæstedh oleff laurentzssen boænde innen
herløffuæ och ieppe anderssen boænde innen snostrvp Ewinnæ-
lighæ mæth wor herræ kwngøræ wii allæ men mæth thette
wort opnæ breff Ath aar effther gwtz byrdh medlxxx the
helligæ threfollighetz affthen wor skicket paa for^{ne} tryherritz-
tingh hederligh och velbyrdig quinnæ husfrw bodil iëppis
och henner kære sön niels iëppssen skøthæ och affhen-

nædæ fran thæm och fran alle theris ræthæ arfinghæ ooswidh och ooswitz fang woth och tiwrth, skow, mark, moosæ, digæ, och fiskæ wandh eehuath thet helst er eller næffnæs kandh inthet wndertaghet och indh tiil hederlich oc velbyrdigh man strængæ ridder herræ iohan oxæ och tiil hans retthæ arfingæ tiil een ewinnæligh eyædom och stod for^{ne} husfrw bodil paa for^{ne} tingh och sagdæ ath thet for^{ne} gotz ooswidh woor hennes rætæ oldhe lewæ aff heden høæss¹⁾ och ingen andhentz i sandheidh och mæth ræthæ Thet saa gik och ford paa tryherritzting thet witnæ wii mæth wore indseyglæ hengdæ nædhen fore thette breff Ath saa er ganghet og farid i sandhed som fore screffwet stor Tryckæ wii wore indseyglæ nædhen paa thette breff Datum die et loco ut supra.

Skrevet paa stærkt Papir, meget vel conserveret, og saa at sige hvert Bogstav at læse, hvorved de mange Inconsequentser i Bogstavere-maaden ret træde frem.

4.

1509. Tingsvidne om Mensalgods til Sønderhaa Præstekald (i Thy).

Wii efftherscreffne Hermandh dytmerssen til norrehaa Niels ielpssen Capellan til yrop som prester ære Michil ienssen i ælsteth: læss nielssen i snetsteth mattis bertilssen id [o: ibidem] Jep offuerskære i gydervpp oc per perssen Giøre vitherligt alle meth thette vort opne breff at aar effter gutz byrdh Mdnono Søndag infra octavam ascensionis domini Ffore oss oc mange flere danemendh i søndherhaa kirckæ Vor skiket hetherligæ mandh her michil cristiernssen sogneprest til sønderhaa hwicken som loglige eskt beddis oc fick iet fult vwildige sognevitne af xxiiii trofaste gamble danemendh som vore Jes nielssen i østhergordh i Jæsdrvpp mattis cristenssen ibidem nis nielssen id. anders bangh

¹⁾ Læsningen af disse Ord er fuldkommen sikker.

Jost seurenszen id. per perszen id. anders perszen id: Jes
 ienszen id: Jep offuerskære i gyderopp: lass cristenszen i
 haagordh cristhiern skyttæ i sønderhaa: per smedh id.
 per ienszen id. nis knutsen id. per leegh id: mattis iens-
 zen i hørsteth nis boleffsen id. lass voghenszen nis nyssen
 id. pally morthenszen i ordrvp nis gerloffsen cristen cri-
 stenszen id. las suendsszen i snetsteth oc mattis bertilsen
 id. Michil ienszen i ælsteth oc mattis nielsen id. Hwickæ
 ffor^{ne} trofasth gamblæ dandemendh iendrektelige vutne oc
 sagdæ paa theris gode tro Oc sanningh at them alle fult-
 witherligt ær i sandhieth at aldrig nogen aff them i halff-
 tridiessynetyffue aar oc mere Saa lengy som nogen aff them
 kan nw lengst myndis Eller haffuer hørt eller spordh aff
 theris foreldræ kan lengher myndis Endhr the ii gordæ i
 Jæsdrrvp som christen ienszen oc iens laurisszen nw vdi boor
 meth alle theris rette tilligelsæ Item iii gordæ i sønderhaa
 som christen bantsszen lass aggisszen oc iens thornessen
 nw vdi boor meth alle theris rettæ tilligelsæ Haffuer waret
 oc ær frith gotz til sønderhaa prestebordh Oc aldrig nogen
 andræ haffuer bewaret seg meth for^{ne} gordæ oc gotz (vdi
 og vtaff at sætte: theris skyldh: smaaskat Aarbeyt eller
 nogen andræ opbørsæll i nogen modæ aff them opatbære
 til thennæ dag) Vndertaget vii tønder korn som aarligæ
 skal redeligæ ydis oc føres til for^{ne} sønderhaakirkæ At the
 danemendh saa vutne fore oss oc saa ær i sandhiet Thet
 witne wii meth wore Indsegler hengendis nethen fore thettæ
 breff Datum anno die et loco vt supra:

In presencia Jacobi mwnc de
 kopstrvp quod protestor cum
 eisdem.

Skrevet efter Breden af en kort Pergamentstrimmel, meget smaat
 og med mange Sving, det Hele aldeles ubeskadiget, kun de vedhængte
 Segl ere borte. Interpunktionen, med nogle enkelte Colon-Tegn hist og
 her, er omtrent ligesaa principløs som Anvendelsen af de store Begyn-
 delsesbogstaver, hvortil endnu kommer, at hvor jeg har sat Klamre
 kunde vel ogsaa være ment Commaer, i saa Fald de to eneste i Stykket.
 — Alle Stednavne, deriblandt Irup, Istrup, Elsted, Snedsted, Aarup,
 Nørhaagaard, Gyrupe og Herregaarden Koustrup, findes endnu i den aller-
 nærmeste Omegn.

5.

1512. *Laughævd paa Jordegods til Bodum Kald
(i Thy).*

Alle men thette breff see eller høre læse Helse wii krabbe ffincke faaghet til ræwsherritz tingh Erick tymmesen til engelstholm niels krabbe til tandrop splid bang slotz faaghet til ørom som webner ære Swen i stensgord Olwff matzsen i ræwss niels tamessen i syndrop Oc nis matzsen i skibstedgord Ewindelig meth wor Herre kwndgøre wii meth thette wort obne breff at aar effter gudz byrd mdxii^o vigilia pentecostes oppaa for^{ne} ting for oss oc mange flere danemend som then dag for^{de} ting søgte war skicket hederlige mand her. iens sewrenssen officialis til irop, hwicken som liwdelig esket beddis ok ffick iet ffwlt wwildige tings witne af viii danemen som ære llas smed i twolom tames girfiall ibidem per cristhenssen i ginderop per moghenssen ibidem tames perssen i sønbergh cristhen nielssen i hellsisø woghen nielssen ibidem oc morthen perssen i syndrop Hwicke viii for^{ne} danemen eendrectelige wotne oc sagde paa theris gode trow oc sanning At thenum alle fwlwittherligt er Saa oc hørde stande for thenum same dag paa for^{ne} ting ii danemen som ære Jes cristhenssen i barsløff og nis micelssen i godenæss Hwicke som indhen alle iii stocke liwdelige kwndgiorde at the ware for^{ne} her iens sewrenssens lagehefftz høringe oc hørde oc saa at han laghefftgiorde i dag løffwetid dagis met præsther oc gode selfeyær[e] paa hederlige mantz wegne her tames michelssens sogne præstis til boodwm i soo made som her effter følger Fførsth indsoor han præstegord i boodwm som hederlige man her cristen cristenssen Capellan nw i boer meth alle syne rætte tilligelsse fore i [c: en] frii præstegord til boodwm kircke til ewig tiid Item klosther haffwe i boodwm som cristhen deghehen nw wti boer oc giffwer orlige til skyld ii pund koorn meth andre bedæ Item pilegord ibidem som per mwnck nw wti boer oc giffwer aarlige ii pund koorn

meth andre bedæ Item i gord ibidem som cristen nielssen i boer giffwer aarlige iii pd korn meth andre bede Item i gord som per ienssen nw wti boer ibidem oc giffwer aarlige ii pd korn meth andre bedæ Item iet bool ibidem som iep lawrissen wti boer oc giffwer aarlige i tde [?] som er til gudz legomss blwss¹⁾ Item iet booll som kalles wed bredebæck oc liggher hooss fiordhen Item ræt præstegordz hede som liggher i doffwer marck oc nw er affstenet oc affstabet Item Thette forskreffne gotz meth alle syne rætte tilligelssæ som ære aggher oc æng ffiskewatn oc fægangh liængslæth oc torffgraft woot oc tiwrt i wdemark oc indmarck som nw for^{ne} gotz oc gorde tilliggher oc aff arildz tiid tilligghet haffwer meth hwat naffn the nw næffness Eller næffness kan inthet wndertaget i noghen made Hafwer wæret i rooliglige hefft til for^{ne} præstebord i bodwm wlasthet oc wkærth i xxx aar oc mere i alle made Och ær thette for^{ne} gotz for^{ne} præstebordz rætte gotz och eydom inthet wndertaget i noghen made oc haffwer inghen andhen atbeware [o: befatte] seg meth for^{ne} gotz wdhen sognepræsth til for^{ne} bodwm kircke i noghen made Item wotne oc for^{ne} viii danemen at for^{ne} laghefft war loffliglige tilbwdet i iii samfolde ting til for^{ne} ræwsherritz ting Oc lofflige fæst oc tilfwndhen af fogden oc gode herritz men Oc meltthe for^{ne} lagehefftzhøringe for^{ne} lagehefft stadiig oc fast at bliffwe i alle syne article Ewig effther loffwen Til hwess ythermere witnesbyrd at saa ær i sandehet som fore stander skreffwet Henge wii wore indzegle nedhen for thette wort obne breff Datum anno die et loco vt supra.

Skrevet paatvers paa et bredt Pergament med en fast, fin og omhyggelig Haand, der læses med Sikkerhed, og fuldstændig bevaret paa Seglene nær. (Kun naar Afskriften allevegne har »meth«, er der i Originalen intet Bevis for, at Forkortningen opløst just skal staves saaledes.) Byerne og Herregaardene, deriblandt Refs, Sindrup, Ginnerup, Barsløv, Tvolm, Ladestederne Gudens og Dover, findes endnu alle paa Mansas Kort i den sydlige Halvdel af Thy.

¹⁾ Herved forstaas sikkert Fakler, som bæres foran Hostien ved Processioner.

6.

*1519. Afkald paa Øklosters Panteret i en Gaard
i Aalborg.*

Kwngiør iegh Jens nielsen presth oc Prior i øecloster
i thette myt obne breff at effther thi hedherligh oc reen-
liffweth man Her llaurss Nielssen Prior i then helligandz
closther i aalborgh haffwer opladeth oc affhendh [fra] seg oc
for^{ne} helligantz closther thet pantthe som thi haffde [i] then
gordh hermandh hermantzsen i boodhe til meg oc forscreffne
øecloster Thi opladher ieg oc aldels affhendher fra meg
myn efftherkommer oc forscreffne øecloster thet panth
som ieg haffde .aff cresten nielssen (gud hans siæl nade)
som er then gordh iosth smedh i boodhe liggendis nordhen
til sancti petri kirkigordh i alborgh til forscreffne then hellig-
antz closther qwith oc frii [at] bliffwe til ewig tidh for meg
myn efftherkommer oc for^{ne} closther i alle madhe Til
witnessbyrdh oc ydhermer forwaringh trycker iegh myth
intzegel nedhen paa thette myth obne breff Datum in pre-
fato alborgo Anno domini mdxix Die vero mensis Martii
quarto.

Skrevet paa Papir og fuldkommen vel conserveret; det paatrykte
Segl i grønt Vox er derimod næsten ganske borte.

7.

*1520. Tingsvidne om en Sandemænds-Bestemmelse af
Tolstrup Præstegaards Skjel (i Vendsyssel).*

Wii efterscreffne per hansen thinghører pa Jersle thing
Lauris Sommer presth oc Canik i børglum Anders persen
fogedt pa ostrup palli rødh Swend persen i tweden Anders
olussen i swennum Nis woensen i nybstrvp ewindeligh mz
gud Kungior for alle mz thette wort obnebreff At aar
effter gutzbyrd mdxx then torsdagh nesth for sancti gregorii
dag om faste war skicket for oss och mienigh Herrismen
pa Jerslethingh beskeden danneman Oluff olufsen sogne

presth i thorstrvp hwilken som loglich esget oc ficke eth fwlt wwildug thingswynne aff viii trofaste dannemen Som er Nis woensen per bron i wrenste Nis olufsen i klokerholm oluff i kragdrvp anders iensen wdi hwilshøff Jens kock ibidem Swend anderssen oc seffren matissen hwilke for^{de} viii dannemen wonne oc saffde sa for oss pa tieres siel oc sannen Thet thi hørde oc sowe samme dag ynden alle fyre stocke Tesse fæem gammel dannemen som ær gammel per nielsen i manne gammel Jes nielsen i stenum hans pouelsen i tymmerby Symen laurissen i stenum oc Jes farssen ibidem hwilke v dannemen alle samdtrettelig saa for thenum wonnæ pa tieres siel oc rette sannen Ath thet er thenum alle v fwlwitterlich og fwlkomelig thi ihowe kome och wel til mynnæ dragis Ath thi for^{de} v men nærwærende hwoss war pa thorstrup prestgardess marck hørde oc saa¹⁾ thet sannemen i Jersleherrit giorde oc swore ret marckskiel alle fyre wegne om kryng for^{de} prestgardh: bode norden om kryng garden mellom lynnervp by oc for^{de} prestgardes Jendiel²⁾ och østen oc synden³⁾ oc westen om kryng for^{de} gardh til alle fyre marke møde som her bertil ibsen i thorstrup til kræffde thenum ath gøre oc satte for^{de} sannemen then tydh sten oc stabbel oc rette skiellyng til all fyre mark møde om kryng for^{de} Thorstrup prestgardes Jendiels mark och stanner en nw for^{de} markskiel mz sten och stabbel som then tyd giord war kiænelich wid syn macht i alle made Thet wynne wii pa wor sannen Ath tesse forscreffne dannemen saa for oss wonne Thet hørde wii och sowe oc wynne wii thet wdermere mz wore Entcigler neden pa thette breff datum ut etc.

Skrevet paa tykt Papir med stor, fast Skrift, og med Undtagelse af de paatrykte Segl i fuldkommen god Stand. Dette Dokument beviser blandt Andet, at Tolstrups oprindelige Navn er Thorstrup. Alle de

¹⁾ rettet til sowe, af en som det synes nogenlunde samtidig Haand.

²⁾ o: særskilte Eiendom.

³⁾ rettet til sønden af samme Pedant, som har korrigeret ovenfor.

nævnte Steder, deriblandt det Linderup, som Præstegaardsmarken grændsede til, Svennum og Tveden (i Jerslev Sogn), Kragdrup, Hvilshøj, Manna, Klokkeholm, Hovedgaarden Aastrup ved Hjørring, ere endnu at paavise f. Ex. paa Mansas Kort. Den bekjendte Forkortning af: med (mz) har jeg, da jeg ikke af Dokumentet selv kunde spore, hvorledes Opløsningen skulde været bogstaveret, ladet staae. At der først i Dokumentet er udeladt nogle Ord: hilse dem, der dette læse, eller desl., er vel næsten overflødig at bemærke. Formularen var saa selvforstaaelig tilhørende, at den vel tilsidst blev skrevet — eller udeladt — halvt isøvne.

8.

1540. Tingsridne om en Annexgaard til Flade Sognekald (paa Mors).

Wij effther^{ne} Tuordt simonsen i Juelbij thendtiiddommer paa nørherritzting i morss pouell bunde i biørndrup Suening griis i fruisbrindtt Jens andersen i hundrup las suendsen i Sigersloff och pouell tuordsen i tødze giøre alle witterligt medtt thette wortt obnebreff aar effther gudzburdtt mdxl Tiesdagenn effther Søndagenn Cantate paa forneffnde tingh war skickit her Andhers olusen i flade eskitt och finge enn wuilduge tingswinthne aff otte trofaste danemendt Som ere mattis wilssenn i Joorsbo las suendsen i sigersloff oluff bunde i Solbergh christiern iensen i bierby pouell tuordsen Simonn knudsen i schallerup Suening griis i fruisbrindt och Ib seurinsen i scharegardt Huilcke dannemendt alle samdirectligen wonthne och kundgiorde paa therris troff och sandenn att forneffnde her Andhers olusen lodt lesse ther indhen tinge en Sognewinthne aff xii trofaste dannemendtt Huilcke xii dannemendtt ssom saa for thenwm stande wdi flade kiercke sex mendt Som war roij buck i nandrup michell buck niels studt christiern peder sen per seurinsen och Ærig nielsen Huilcke sex mendt som wonthne och kundgiorde for thenwm thiise effther^{ne} ordtt att thenwm alle fuldtwitterligt er i guds sandhedt och thenwm selffuer myndis och therris foreldre for thenwm att thend gardtt i drobij ssom Tøger Katt aff døde skilthe arligen thrij pund bigh the iii tønner till Kirchen och the

andhr iii tønner till prestenn¹⁾ och andre smaa rente som ginge aff ssame gardtt till prestenn Item framdielis wonthne ocsaa forneffnde otte mendtt att for^{ne} her anders haffuer standitt thiidt och offtig paa forneffnde tingh sidenn handt først komme till flade prestegardtt Snapstingh och andre och giffuitt last och klage att hanss prestegardt i drobij haffuer weritt holdenn forre hanum och ickij kunnde fange fiildisth aff thenndt gardtt i noget made Till windnesburdt tröcke wij wore Indzegler neden thette breff datum vtsupra.

Paa Papir med en flydende men ogsaa flygtig Haand. Alle Stederne findes endnu i den nordligere Del af Mors, deriblandt Jølby (udtales Julby), Seterslev, Jordsby eller Jørsby, Tødsø, Skallerup, samt Skaregaard og Frydsbrønd, nu en Gaard, fordum en By. — Ogsaa Nørreherred havde, som Dokumentet viser, sit Snapsting.

9.

*1550. Tingsridne om Mensalgods til Bodum Sognekald
(i Thy).*

Wii Efterneuinde anders kristenssenn Domer tiil Reffss hæriltss ting Jens nielssenn i barslou niels tamsenn y sinderup och laui nielsenn y ogeløu gjører witterlicth ffor alde adt oer efter guds burd m d fforretuiue po tid tiende louerdach for S: hanns dach midsomer wor skicked ffor wos och mienige hæritzmend sum tend dach ting søcte hederlich mand her niels morsing prest tiil Bodum och øbui kierker bedis och ffeck ienn wuildich tingsuinde aff otte troffaste Dandemend sum er las smid y øbui prestegord willads y dalgord Jens suort y dourd mortenn perssenn y sinderup oluff Jenssenn y dourd kresten mortennsenn ibidem poul nielssenn y skibstedgord och simenn Jensenn y bodum huilke for^{ne} dandemend alde wonde samdirectelich mz hælgens ed och opracte finger adt tenum ffulduitterlicth er y sandhied ad y føretuiue oer hauer ter aldrich gonged giesteri harliched helder nogen smø skuld andersted end til bodum

¹⁾ Her synes at være en Fejl, da 3 Pund Byg er = 9 Tdr. (Aabomaal).

prestegords bord aff tisse efterneuende gorde sum er tend gord y Reffss sum matz wollosen y buor ien- gord y øbui sum søuren persen y buoer och øbui prestegord sum las laurdsen y buor och wor welbordich mand harmenn schel tingsteuend tiil tinde winde. Ad soe er wondenn ffor wos stadffeste wi mz woriss yndsegle neden ffor titte wort obne Breff

Skrevet paa Papir og vel conserveret. Skriften er en udmærket regelmæssig Fraktur, omtrent som stor Tryk i vor Tids Bøger, næsten aldeles uden Forkortninger. Stederne ligge, med Undtagelse af Dalggaard, dels i Pastoratet, deriblandt Ladepladsen Dover, dels paa Thyholm, deriblandt Barslev og Uglev.

11.

1568. Tingsvidue om Ret til Kvægdrift for Præsten i Haverslev (Han-Herred).

Jens Roudtt i sønder skousgordtt Then thidtt hanheridis thingh sadtt nils Skriffuer Gjør alle vitterligett att ano die ¹⁾ mdlxviii mandagen nest eptter post visitasionis maree var skickit Jins Jenssen i kerckensgordtt ther eskitt och finge itt fulltt thingsvend aff viii danemend som er cristen nilsen i hauslø ²⁾ Jes nilssen id [o: ibidem] Jens Justesen id. søren Therckillsen i tanderup cristen Jespersen id. cristen sørensen id. Las Joustesen i bunderup och per nilssen i Lørste Thii vonde meth oupratt finger och helgens eydtt att samme [o: somme] aff thenum mindis ij L ar oc same ij xl ar och same i xxxiiii ar och samme i xxiiii ar och samme mere och samme minder huer eptter theris allder och ij hukommells Thaa mindis thenum aller andett eller hauer hørd aff gamell fader eller for ellder ænd attij prestemend som hauer boud ij hauslø prestegordtt Thij hauer alle thid dreffuett meth en serhiord aff arells thidtt aff for^{ne} prestegordtt och hauer thij oc hauftt alle thid then frij drøutt och gre[sse]tt i houlumssø ker

¹⁾ Feilskrift for det forkortede dni (domini).

²⁾ D. e. Haverslev.

och i alle hauslø sougn[s] fellige oc aller vi hauer hørd att nogen hauer ther giffuen last klaffue eller ker apaa før nu erllige oc vellbørduge mand frans banerttz fougett klager ther apaa och bestudtt Thomis nilssen i hauslø oc laust dall i bunderup attij var for kockedalls portt och louligen steffnitt erllige och vellbørdue mand frans banett thill tetti vend Thes ligeste var thi och i houllumssø och louligen steffnitt Jomffru anne Rødtz [? Redttz] thill thette vend attij saa vonde for ous thett vender vi meth oris Indesegeller meth for^{ne} viii mendtz segeller Datum vt suepra.

Paa Papir, meget vel conserveret; selv de ti paatrykte Segls Bømærker ere for en Del kjendelige. Latin synes Skrивeren at have eftermalet uden at forstaae enten Tegnene eller Ordene. Men desto interessantere er den aldeles efter Almuesproget formede Skrivemaade af flere danske Ord (samme o: somme, aller o: aldrig, ous o: os, oris o: vore, jevnf. engelsk our m. fl.). Alle Stednavne, deriblandt Sønder Skovgaard, Kokkedal, Holmsø med en Kjørstrækning, Lørsted, findes endnu tæt omkring Haverslev i Øster-Han Herred, og er Forhandlingen maaskee foregaaet paa den Gaard strax nordenfor (i Skræm Sogn), der endnu hedder Tinget. — Hvorvidt »serhiord« er et dansk Ord og kan betyde særegen Hjord, har jeg intet Begreb om: det synes at være saaledes læst og forstaaet af Forfatteren til en temmelig ung Paategning. Ellers kunde der, en lille Tøddel forudsat glemt, læses: forhiord eller: feihiord. — Endnu bemærkes, at dette Tingsvidne ifølge en af dets flere Paategninger er »Lest paa hanherritz snaptzting Aar 1596«, som da Hanherreds Snapsting ogsaa nævnes i andre herværende Dokumenter.
